

MAREK BIELECKI
Katedra Prawa Wyznaniowego
Wydział Zamiejscowy Nauk Prawnych i Ekonomicznych KUL
w Tomaszowie Lubelskim

SPRAWOZDANIE Z OGÓLNOPOLSKIEGO SYMPOZJUM NA TEMAT FUNKCJI PUBLICZNYCH ZWIĄZKÓW WYZNANIOWYCH

Od 2002 r. Katedra Prawa Wyznaniowego KUL podejmuje próbę konsolidacji środowiska naukowców zajmujących się zagadnieniami prawa wyznaniowego. W dniach 16-18 maja 2006 r. odbyło się sympozjum naukowe związane z trzecim zjazdem katedr i wykładowców prawa wyznaniowego. Po raz trzeci spotkanie miało miejsce w Domu Pracy Twórczej KUL w Kazimierzu Dolnym. Do udziału zostało zaproszonych 17 prelegentów, którzy osobiście bądź za pośrednictwem swoich asystentów zaprezentowali swoje referaty. Na sympozjum przybyli naukowcy z wielu środowisk akademickich: UJ, UKSW, UMCS, ChAT, UwB, PAT, UW oraz KUL. Otwarcia dokonał dziekan Wydziału Prawa, Prawa Kanonicznego i Administracji KUL ks. prof. dr hab. Antonii Dębiński. W swoim wystąpieniu odniósł się m.in. do wzajemnych zasad współdziałania Państwa z Kościołem katolickim i innymi związkami wyznaniowymi. Owo współdziałanie, według niego, jest podstawą do tego, by związki wyznaniowe wykonywały funkcje publiczne dla dobra wspólnego.

Po oficjalnym otwarciu sympozjum wprowadzenia w tematykę obrad dokonał ks. prof. dr hab. Heryk Misztal – kierownik katedry prawa wyznaniowego KUL, który powitał przedstawicieli wszystkich katedr, podkreślając, że niezależnie od wyznawanej wiary wszyscy zajmujemy się prawem wyznaniowym dla dobra nauki. Przedstawiając tematykę obrad, zwrócił uwagę, że istnieje konieczność współdziałania Kościoła i innych związków wyznaniowych z Państwem ze względu na dobro wspólne i dobro jednostki.

Pierwsza sesja została poświęcona zagadnieniom ogólnym. Z powodu nieobecności prof. dr hab. Wacława Uruszczaka (UJ), który miał wygłosić referat na temat funkcji publicznych Kościoła katolickiego w perspektywie historycznej, jako pierwszy głos zabrał ks. prof. dr hab. Józef Krukowski (KUL, UKSW), który swoje wystąpienie poświęcił funkcjom publicznym Kościołów w odniesieniu do ich osobowości publicznoprawnej. Jako drugi referat wygłosił dr Ryszard Mojak (UMCS), który zatytułował swe wystąpienie *Kościół a sprawy publiczne w demokratycznym państwie. Podstawowe zagadnienia prawno-ustrojowe Kościoła i Państwa*.

W sesji pierwszej zabrał głos prof. dr hab. Tadeusz J. Zieliński (ChAT), który na podstawie orzecznictwa sądowego w USA przedstawił referat dotyczący uczestnictwa

związków wyznaniowych w wykonywaniu funkcji państwa – stan debaty w USA. Serię wystąpień zakończył ks. dr Piotr Stanisławski (KUL), który omówił rolę związków wyznaniowych w kształtowaniu własnej sytuacji prawnej na podstawie doświadczeń włoskich.

Druga sesja, która odbyła się 17 maja, dotyczyła pomocy społecznej. Referaty przedstawione przez prelegentów w głównej mierze dotyczyły zagadnień praktycznych. Pierwszy głos w dyskusji zabrał dr Bogusław Uliasz, który omówił prawne formy współdziałania Państwa i Kościoła katolickiego w zakresie pomocy społecznej.

Polski Autokefaliczny Kościół prawosławny i pomoc społeczna, jaką realizuje, był przedmiotem rozważań przesłanych przez nieobecnego dr. Jarosława Matwiejuka (UwB, ChAT), w zastępstwie którego referat odczytał ks. dr Tadeusz Stanisławski.

Praktyczna realizacja pomocy społecznej i charytatywnej na szczeblu diecezjalnym została zaprezentowana przez ks. dr. Józefa Bara.

Druga część sesji została poświęcona kwestiom podatkowym. Prelegentami byli ks. dr Tadeusz Stanisławski, który podjął temat darowizn jako formy wspierania działalności publicznej związków wyznaniowych oraz ks. dr Dariusz Walencik (KUL), który omówił instytucję jednego procenta jako formę refinansowania pomocy społecznej. Po dyskusji i przerwie tego samego dnia odbyła się trzecia sesja, poświęcona działalności edukacyjno-wychowawczej i naukowej. Rozpoczął ją prof. Wacław Uruszczyk, który wygłosił swój referat przewidziany na dzień poprzedni.

Ks. prof. dr hab. Krzysztof Warchałowski (UKSW) swoje wystąpienie poświęcił nauczaniu religii w szkołach publicznych.

Finansowanie wyższych szkół wyznaniowych było przedmiotem dociekań mgr. Grzegorza Żmija.

Ks. prof. dr hab. Artur Mezglewski (KUL) zaprezentował referat dotyczący udziału Kościołów w procesie kształcenia i wychowania w ramach systemu oświaty.

O. prof. dr hab. Wiesław Bar przedstawił opracowanie dotyczące edukacji katolickiej w Ameryce Łacińskiej i na Karaibach.

Na 18 maja została przewidziana jedna sesja poświęcona instytucji małżeństwa. Ks. prof. dr hab. Wojciech Góralski (UKSW) dostarczył referat na temat funkcji publicznych duchownego przy zawieraniu małżeństwa, który został odczytany przez ks. dr. Jana Krajczyńskiego (UKSW).

Nowa instytucja mediatora, którą wykonują osoby duchowne w postępowaniu o rozwód i separację, była przedmiotem referatu dr. Zdzisława Zarzyckiego (UJ).

Ks. dr Jan Krajczyński wystąpienie swe poświęcił zawarciu małżeństwa konkordatowego w niebezpieczeństwie śmierci.

Rozważania na temat uznawania przez Państwo wyroków sądów kościelnych w sprawach małżeńskich zostały zawarte w referacie ks. dr. Piotra Majera (PAT). Zastanawiał się on, czy taki system, który występuje w innych krajach, które podpisały konkordat ze Stolicą Apostolską, byłby pożyteczny w Polsce.

Całość obrad została podsumowana przez ks. prof. Henryka Misztala, który zapowiedział kontynuację kolejnych spotkań.